

Vanuit de vogelfotografiehut

Test betaalbare teleobjectieven

Hoe goed zijn betaalbare telezoomlenzen in de praktijk? Wat presteren ze op een sombere dag? Zoom.nl lezer Henk Laverman testte voor Zoom.nl vijf 70-300 mm objectieven op beweeglijke vogels. Hij nestelde zich in een speciale vogelfotografiehut, de perfecte schuilplaats om vogels vanaf twee meter te fotograferen.

ZELF VOGELS FOTOGRAFEREN IN DE BOSHUT

Wil je net als Henk van dichtbij vogels fotograferen in de boshut? Dan kun je tot half april via de website van het Centrum voor Natuurfotografie de boshut in Drenthe reserveren. De hut is ruim en comfortabel (voorzien van een elektrische kachel!). Hij is geschikt voor maximaal twee fotografen. Bijzonder is dat je fotografeert achter spiegelend glas, een beproefde methode om vogels van zeer dichtbij te fotograferen zonder dat ze jou in de gaten hebben. In de hut zijn rijstzakken (te gebruiken als statief) en twee comfortabele stoelen aanwezig. Behalve de algemene soorten maak je kans om zeldzame vogels te spotten. De appelvink, goudvink, geelgors, kuifmees, sperwer en havik zijn regelmatige bezoekers.

[WWW.CENTRUMVOOR
NATUURFOTOGRAFIE.NL](http://WWW.CENTRUMVOOR
NATUURFOTOGRAFIE.NL)

Door het spiegelende glas kunnen de vogels niet schrikken van je bewegingen.

Henk Laverman is druk met het testen en vergelijken van de lenzen op meerdere body's in de vogelfotografiehut.

HENK LAVERMAN (HENK-L) • ISO 800 • F 5,6 • 1/400 SEC

Voor extra stabiliteit gebruik je een rijstzak om je objectief te ondersteunen.

VOGELFOTOGRAAF
HENK LAVERMAN

Henk Laverman komt uit Friesland en is sinds september gestopt met werken. Sindsdien besteedt hij extra veel tijd aan vogelfotografie. Hij werkt met een Nikon D3s en D4 in combinatie met vaste brandpunten van Nikkor, 300 en 600 mm. Af en toe plaatst hij een 1,4-converter ertussen. Henk fotografeert vogels, omdat hij graag buiten is. Bovendien is het voor hem een spannende en afwisselende bezigheid. Het is nooit hetzelfde. Tijdens het benaderen en vastleggen wordt er voortdurend een beroep gedaan op zijn persoonlijk functioneren. Henk is gek op actiefo- tografie. Snel reageren met de juiste camera-instellingen is dan een must voor een mooie opname.

HENK-L.ZOOM.NL

Vogelfotografen staan bekend om hun goe- de en kostbare uitrusting. Dat is niet voor iedereen weggelegd. Hoe goed kun je vogels fotograferen zonder dure body met een zwaar teleobjectief en dito statief? Met een een- voudige digitale compactcamera kun je in theorie je vogelmodel al flink dichtbij halen. Ook met een kort zoomobjectief zou je, volgens de fabrikanten, aar- dige resultaten kunnen bereiken. De praktijk valt tegen. Zeker als je niet wilt fotograferen in de die- rentuin, een wildpark of bij een valkenier. Je onder- werp komt gewoon niet genoeg dichtbij. Om een roodborstje beeldvullend te fotograferen met een 300 mm-objectief, moet je dit tot op twee meter kunnen benaderen. Maar het blijft niet op je zitten wachten en vliegt weg. Omdat je zo dichtbij moet komen voor een goede foto, zorgt het gebruik van korte teleobjectieven bij vogelfotografie eerder voor verstoring. Wil je zonder lang teleobjectief toch vogels van dichtbij fotograferen? De oplossing is om de vogels naar jou toe te laten komen in plaats van andersom. Dat lukt als je gebruikmaakt van een schuilhut

of tent. Die zorgt ervoor dat je nog nauwelijks zichtbaar bent voor vogels. Dan praten we niet over de vogelkijkhutten die in veel natuurgebieden langs waterplassen staan opgesteld. Die zijn op een enkele uitzondering na ongeschikt voor vogelfoto- grafie. Vaak kijk je hier op de beste fotografiemo- menten ('s morgens vroeg en 's avonds laat) tegen de zon in. Bovendien staan deze hutten meestal hoog opgesteld, zodat je van bovenaf neerkijkt op de vogels. Het mooiste is een eigen schuilhut of tent. Maar dat vergt veel kennis, die niet iedereen in huis heeft. Helaas is het verboden om een schuil- tent op te zetten in natuurgebieden. Het Centrum voor Natuurfotografie (CvN) biedt, in samenwerking met terreinbeheerders, verhuurbare schuilhutten voor vogelfotografen aan (zie kader op pagina 58). Voor deze test maakte Zoomer Henk Laverman gebruik van de boshut in Drenthe. Henk werd geassisteerd door fotograaf Edo van Uchelen van het CvN. Henk ging aan de slag met vijf zoomobjectieven. Een Canon, een Nikon en een Sony en daarnaast een Sigma en een Tamron die beschikbaar zijn

HENK LAVERMAN (HENK-L) • ISO 800 • F 4,5 • 1/200 SEC

De scherpte van het Nikon-objectief zie je goed bij deze boomklever.

voor elk van de eerste drie merken. Daarbij maakte hij gebruik van een rijstzak, gedeponeerd op de vensterbank. Henk is een ervaren vogelfotograaf, gewend om met zware, professionele objectieven te werken. Het eerste wat hem opvalt, is het geringe gewicht én de gebruiksvriendelijkheid van de zoomobjectieven. 'De objectieven zijn licht en liggen lekker in de hand. Je hebt geen statief nodig. De bediening is eenvoudig. De knoppen om autofocus en beeldstabilisatie in of uit te schakelen spreken voor zich. Je kunt meteen aan de slag zonder de handleiding te lezen.' 'Voor een goede foto stel ik altijd scherp op het oog van de vogel. Ik zet mijn camera dan op continu-autofocus zodat bij een kleine beweging de scherpstelling direct wordt aangepast. Het dia- fragma zet ik vaak op een klein getal. Vaak is zelfs dan de gehele vogel scherp als je deze van de zijkant fotografeert.' Intussen verschijnen er steeds meer vogels op de voederplek. Koolmezen, pimpelmezen, merels, matkoppen, boomklevers, heggenmussen, ringmussen en groenlingen vliegen af en aan. 'Die kleine vogels zijn zo beweeglijk, een korte sluitertijd

van 1/400 is een must voor scherpe opnamen', zegt Henk. Henk fotografeert steeds op het maximale bereik, 300 mm bij volle opening (F 5,6). Hij wijst op het probleem dat de lenzen niet lichtsterk zijn. 'Er is vandaag gewoon iets te weinig licht. Je hebt dus hoge iso-waarden nodig, ergens tussen 800 en 1000. Dan ben je ook afhankelijk van een kwalitatief hoogwaardige body die deze hoge waarden goed aankan.' Plotseling landt er een grote bonte specht op de stronk vlak voor de hut. 'Nu ga ik niet direct fotograferen', zegt Henk. 'Ik laat de vogel even begaan, hij zal eerst wat om zich heen kijken en dan pas gaan eten. Dát is het moment om te beginnen.' De specht doet precies wat Henk voorspelt. 'Klik, klik, klik, klik', ratelt de camera. 'Dat is omdat er dan altijd wel een paar scherpe foto's bij zitten. Een truc die ik gebruik om onder moeilijke lichtomstandighe- den toch nog scherpe vogelfoto's te krijgen.' Op deze grauwe dag zijn zelfs op de open plek in het bos de lichtomstandigheden verre van optimaal. Dat is een extra uitdaging voor deze test: hoe presteren de objectieven bij weinig licht en snel bewegende onderwerpen? 📷

CENTRUM
VOOR NATUUR-
FOTOGRAFIE

Het Centrum voor Natuur- fotografie is een nieuw ken- nis- en informatieplatform voor natuurfotografie. Het centrum organiseert fotoreizen, work- shops en seminars en je kunt er fotohutten huren. In opdracht van de stichting ontwikkel- den Bart Siebelink en Edo van Uchelen een gratis zelftest, waarmee je kunt nagaan wat voor natuurfotograaf je bent. Ze schreven ook het Handboek Natuurfotografie, een nieuw standaardwerk voor natuurfo- tografen. Het boek gaat verder waar andere fotoboeken ophou- den. Behalve de benadering van dieren in het veld gaat het handboek uitgebreid in op artis- tieke aspecten, kijkvaardigheid en idee-ontwikkeling. Alle in dit artikel beschreven tips zijn in het Handboek Natuurfotografie hele- maal uitgewerkt.

De scherpste in het midden is goed, maar aan de randen een stuk minder bij de Sigma.

SIGMA 70-300 MM F 4-5,6 DG OS (NIKON)

De Sigma is opvallend licht en klein. Voor het werken vanaf een rijstzak had hij wel wat zwaarder mogen zijn. We deden de test op de Nikon D3 (fullframe). De beeldstabilisatie lijkt goed te werken. De autofocus valt tegen: deze is vrij traag, maakt geluid en lijkt soms te zoeken naar het onderwerp. Het lukte vaak niet goed om, onder de gegeven omstandigheden, de snel bewegende vogels te volgen. De scherpste is bij volle opening in het centrum goed, in de randen een stuk minder. Dat geeft eigenlijk niet, want bij vogelfotografie bevindt het onderwerp zich zelden aan de randen van het beeld. Het objectief scoort goed wat betreft chromatische aberratie en vignettering en komt in de buurt van Nikon en Canon. De meegeleverde zonnekap is wat aan de korte kant. Dat is jammer, want daardoor is er meer risico op contrastverlies.

Beoordeling

bediening/					
gemak/gewicht	15%				
stabilisatie	20%				
autofocus	25%				
lensfouten	15%				
scherpste	20%				

SCORE **7,4**

PLUSPUNTEN
◦ redelijke prijs

MINPUNTEN
◦ voor snel bewegende onderwerpen te trage autofocus

Specificaties

MODEL
Sigma 70-300 mm F4-5,6 DG OS (Nikon)
PRIJS
€ 319,-
LEVERANCIER
Sigma Benelux, tel. 030-6061070, www.sigmabenelux.com
BRANDPUNTAFASTAND
70-300 mm
LICHTSTERKTE
F 4-5,6
AANTAL DIAFRAGMALAMELLEN
9
OBJECTIEFCONSTRUCTIE
16 elementen in 11 groepen, 1 sld-glaselement
MAXIMALE REPRODUCTIEMAATSTAF
0,26
OPTISCHE BEELDSTABILISATIE
ja
SCHERPSTELLEN
handmatig en autofocus, 150 cm tot oneindig
FILTERMAAT
58 mm
GEMAAKT VOOR SENSORMAAT
fullframe en aps-c
BESCHIKBARE VATTINGEN
Canon EF, Nikon F, Pentax, Sony Alpha, Sigma
GEWICHT/AFMETINGEN OBJECTIEF
610 gram/7,7x12,6 cm

NIKON AF-S 70-300 MM F 4,5-5,6G IF ED VR

Deze Nikon voelt uiterst stevig en robuust aan. Het objectief is zwaar, maar dat geeft, zeker in geval van vogelfotografie vanaf een rijstzak, extra stabiliteit. We hebben getest op een Nikon D3s, een fullframe spiegelreflexcamera. Deze body kan hoge iso-waarden goed corrigeren (weinig ruis). De beeldstabilisatie, gebruikt in de stand 'normal' (active is voor als je bijvoorbeeld op een boot zit), is vlot en werkt naar wens. De autofocus is snel, stil en trefzeker. Ruim voldoende om de snel bewegende vogels te volgen. De scherpste is bij volle opening in het centrum goed, de randen van het beeld blijven zoals verwacht dan wat achter. Een of twee stops diafragmeren zou een betere scherpste moeten geven over het hele beeld, maar dat is vanwege de slechte lichtomstandigheden niet mogelijk. Het objectief lijkt iets last te hebben van chromatische aberratie of kleurschifting. Dat is de optische fout van lenzen waarbij aan de rand van een foto een paarsige rand rondom objecten verschijnt. Bij volle opening is er nauwelijks last van vignettering, het verschijnsel dat de randen van het beeld donkerder worden weergegeven dan het centrum van je beeld. De standaard meegeleverde zonnekap is vrij kort.

Beoordeling

bediening/					
gemak/gewicht	15%				
stabilisatie	20%				
autofocus	25%				
lensfouten	15%				
scherpste	20%				

SCORE **8,6**

PLUSPUNTEN
◦ degelijk
◦ snelle, stille en accurate autofocus

MINPUNTEN
◦ prijs

Specificaties

MODEL
Nikon AF-S 70-300 mm F 4,5-5,6G IF ED VR
PRIJS
€ 499,-
LEVERANCIER
Nikon, tel. 0900-122564, www.nikon.nl
BRANDPUNTAFASTAND
70-300 mm
LICHTSTERKTE
F 4,5-5,6
AANTAL DIAFRAGMALAMELLEN
9
OBJECTIEFCONSTRUCTIE
17 elementen in 12 groepen, 2 ED-glaselementen
MAXIMALE REPRODUCTIEMAATSTAF
0,25
OPTISCHE BEELDSTABILISATIE
ja
SCHERPSTELLEN
handmatig en autofocus, 150 cm tot oneindig
FILTERMAAT
67 mm
GEMAAKT VOOR SENSORMAAT
fullframe en aps-c
BESCHIKBARE VATTINGEN
Nikon F
GEWICHT/AFMETINGEN OBJECTIEF
745 gram/8x14,4 cm

TAMRON SP 70-300 MM F 4-5,6 DI VC USD (NIKON)

De Tamron komt wat robuustheid betreft overeen met Nikon en Canon, maar ligt iets zwaarder in de hand. De test is uitgevoerd op een fullframe Nikon D3s, waarbij hoge iso-waarden nog goed uit de verf komen (weinig ruis). De beeldstabilisatie werkt naar wens. De autofocus is minder stil dan Nikon en Canon, wat trager en iets zoekend. Onder de gegeven lichtomstandigheden komt de autofocus wat te kort bij het fotograferen van snel bewegende vogels. De scherpte is bij volle opening in het centrum goed, de randen van het beeld blijven zoals verwacht dan wat achter. Zoals gebruikelijk bij dit type zoomobjectieven, hebben we zoals ook bij de andere modellen bij volle opening wat last van chromatische aberratie en vignettering. Er komt standaard een goede zonnekap mee, waardoor contrast behouden blijft en de frontlens goed is beschermd.

Beoordeling

bediening/					
gemak/gewicht	15%				
stabilisatie	20%				
autofocus	25%				
lensfouten	15%				
scherpte	20%				

SCORE

7,8

PLUSPUNTEN
◦ redelijke prijs

MINPUNTEN
◦ voor snel bewegende onderwerpen wat te trage autofocus

Specificaties

MODEL
Tamron SP 70-300 mm F 4-5,6 Di VC USD (Nikon)
PRIJS
€ 339,-
LEVERANCIER
Transcontinenta, tel. 0252-687555, www.transcontinenta.nl
BRANDPUNTAFASTAND
70-300 mm
LICHTSTERKTE
F 4-5,6
AANTAL DIAFRAGMALAMELLEN
9
OBJECTIEFCONSTRUCTIE
17 elementen in 12 groepen
MAXIMALE REPRODUCTIEMAATSTAF
0,25
OPTISCHE BEELDSTABILISATIE
ja
SCHERPSTELLEN
handmatig en autofocus, 150 cm tot oneindig
FILTERMAAT
62 mm
GEMAAKT VOOR SENSORMAAT
fullframe en aps-c
BESCHIKBARE VATTINGEN
Canon EF, Nikon F
GEWICHT/AFMETINGEN OBJECTIEF
765 gram/8,2x14,3 cm

CANON EF 70-300 MM F 4-5,6 IS USM

De Canon is net als de Nikon lekker stevig en robuust en ligt goed in de hand. De Canon 70-300 mm is best gewichtig, een prettige eigenschap bij vogelfotografie. De test is uitgevoerd op een Canon 1D mark IV spiegelreflex, met een cropfactor van 1,3. Deze body presteert ook erg goed in het hogere iso-bereik, waar tot iso 800 nauwelijks ruis te zien is. De beeldstabilisatie, gebruikt in stand 1 voor statische onderwerpen (2 is voor panning), is vlot en werkt naar wens. De autofocus is stil, maar lijkt, vergeleken met Nikon, een tikkeltje trager en iets minder accuraat. Snel bewegende vogels waren er wel goed mee te volgen. De scherpte komt overeen met de Nikon. Het objectief lijkt een heel klein beetje last te hebben van chromatische aberratie of kleurschifting aan de randen van het beeld. Bij volle opening is er nauwelijks vignettering. Voor het objectief is een forse zonnekap beschikbaar, maar deze wordt niet standaard meegeleverd. Zo'n kap vermindert de kans dat zonlicht direct in je lens schijnt, waardoor je beeld contrastrijk blijft en minder last heeft van interne reflecties. Bovendien beschermt ze je frontlens tegen stoten en vervelende krassen.
OBJECTIEF BESCHIKBAAR GESTELD DOOR NIVO-SCHWEITZER.NL

Beoordeling

bediening/					
gemak/gewicht	15%				
stabilisatie	20%				
autofocus	25%				
lensfouten	15%				
scherpte	20%				

SCORE

8,4

PLUSPUNTEN
◦ degelijk
◦ snelle, stille en goede autofocus

MINPUNTEN
◦ prijs

Specificaties

MODEL
Canon EF 70-300 mm F4-5,6 IS USM
PRIJS
€ 419,-
LEVERANCIER
Canon, tel. 0900-2022915, www.canon.nl
BRANDPUNTAFASTAND
70-300 mm
LICHTSTERKTE
F 4-5,6
AANTAL DIAFRAGMALAMELLEN
8
OBJECTIEFCONSTRUCTIE
15 elementen in 10 groepen, 1 ED-glaselement
MAXIMALE REPRODUCTIEMAATSTAF
0,26
OPTISCHE BEELDSTABILISATIE
ja
SCHERPSTELLEN
handmatig en autofocus, 150 cm tot oneindig
FILTERMAAT
58 mm
GEMAAKT VOOR SENSORMAAT
fullframe en aps-c
BESCHIKBARE VATTINGEN
Canon EF
GEWICHT/AFMETINGEN OBJECTIEF
630 gram/7,7x14,3 cm

SONY 75-300 MM F 4,5-5,6

De Sony is een mooi licht en comfortabel objectief. De test is uitgevoerd op een Sony Alpha 77 body (SLT-A77V) met een cropfactor van 1,5. Deze body heeft in vergelijking met de gebruikte Nikon- en Canon-body's duidelijk meer moeite met hoge iso-waarden. Verder is het zoekerbeeld vrij donker, wat het fotograferen onder slechte lichtomstandigheden erg lastig maakt. Het objectief heeft geen beeldstabilisatie, dit omdat Sony-spiegelreflexen stabilisatie in de camera zelf hebben (sensor shift), die prima werkt. De autofocus is rumoerig, niet erg snel en onvoldoende trefzeker onder de gegeven lichtomstandigheden. Het fotograferen van snel bewegende vogels lukt niet goed. De scherpte is bij volle opening in het centrum goed, de randen van het beeld blijven zoals verwacht dan wat achter. Het objectief lijkt in vergelijking met de andere merken wat meer last te hebben van chromatische aberratie en vignettering. Het objectief is standaard voorzien van een fraaie, forse zonnekap.

Beoordeling

bediening/					
gemak/gewicht	15%				
stabilisatie	20%				
autofocus	25%				
lensfouten	15%				
scherpte	20%				

SCORE

6,7

PLUSPUNTEN
◦ vriendelijke prijs

MINPUNTEN
◦ voor snel bewegende onderwerpen te trage en rumoerige autofocus

Specificaties

MODEL
Sony 75-300 mm F4,5-5,6
PRIJS
€ 229,-
LEVERANCIER
Sony, tel. 020-6581911, www.sony.nl
BRANDPUNTAFASTAND
75-300 mm
LICHTSTERKTE
F 4,5-5,6
AANTAL DIAFRAGMALAMELLEN
9
OBJECTIEFCONSTRUCTIE
13 elementen in 10 groepen
MAXIMALE REPRODUCTIEMAATSTAF
0,25
OPTISCHE BEELDSTABILISATIE
nee
SCHERPSTELLEN
handmatig en autofocus, 120 cm tot oneindig
FILTERMAAT
62 mm
GEMAAKT VOOR SENSORMAAT
fullframe en aps-c
BESCHIKBARE VATTINGEN
Sony Alpha
GEWICHT/AFMETINGEN OBJECTIEF
760 gram/8,3x13,6 cm

De autofocus van het Nikon-objectief werkt snel en trefzeker.

HENK LAVERMAN (HENK-L) • ISO 800 • F 5,6 • 1/500 SEC

De lenzen kunnen vanaf 1,2 meter scherpstellen en dus kun je met 300 mm de vogels vol in beeld krijgen.

HENK LAVERMAN (HENK-L) • ISO 1600 • F 4 • 1/400 SEC

Een groenling, gemaakt met het Canon-objectief op iso 1600.